

Наредба № 40

на БНБ

от 1 декември 2020 г.

за определяне на размера на таксите за покриване на административните разходи на Българската народна банка, произтичащи от функциите по надзор и преструктуриране

(Обнародвана в „Държавен вестник“, бр. 105 от 11 декември 2020 г., в сила от 1 януари 2021 г.; изм. и доп., бр. 83 от 2022 г., в сила от 18 октомври 2022 г.)

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С тази наредба се уреждат условията и редът за определяне и заплащане на таксите, които Българската народна банка (БНБ) събира за покриване на административните разходи, произтичащи от функциите по надзор и преструктуриране.

Чл. 2. Българската народна банка събира такси за покриване на разходите за изпълнение на функциите като:

1. компетентен орган за упражняване на надзор по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 40 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ, L 176/1 от 27 юни 2013 г.);

2. орган за преструктуриране по смисъла на чл. 2, ал. 1 от Закона за възстановяване и преструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници (ЗВПКИП), съответно национален орган за преструктуриране по смисъла на Регламент (ЕС) № 806/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 юли 2014 г. за установяването на еднообразни правила и еднообразна процедура за преструктурирането на кредитни институции и някои инвестиционни посредници в рамките на Единния механизъм за преструктуриране и Единния фонд за преструктуриране и за изменение на Регламент (ЕС) № 1093/2010 (ОВ, L 225/1 от 30 юли 2014 г.) и управляващ Фонда за преструктуриране на банки;

3. орган, осъществяващ платежен надзор по смисъла на Закона за платежните услуги и платежните системи (ЗПУПС).

Чл. 3. Таксите по чл. 1 се определят за всяка календарна година.

Глава втора **ЗАДЪЛЖЕНИ СУБЕКТИ**

Чл. 4. (1) (Предишен текст на чл. 4 – ДВ, бр. 83 от 2022 г., в сила от 18 октомври 2022 г.) Таксите, определени по реда на тази наредба, се заплащат от следните задължени субекти:

1. във връзка с осъществяване на функцията по чл. 2, т. 1 от банки, банкови групи, финансови холдинги, финансови холдинги със смесена дейност, клонове на банки от държава членка и от клонове на банки от трета държава;

2. във връзка с осъществяване на функцията по чл. 2, т. 2 – от субектите по чл. 1, ал. 1 от ЗВПКИИП, по отношение на които БНБ е орган за преструктуриране, съответно национален орган за преструктуриране;

3. (доп. – ДВ, бр. 83 от 2022 г., в сила от 18 октомври 2022 г.) във връзка с осъществяване на функцията по чл. 2, т. 3 – от банки, лицензирани от БНБ, и клонове на банки, извършващи дейност по предоставяне на платежни услуги и/или издаване, разпространение и обратно изкупуване на електронни пари на територията на страната, платежни институции и дружества за електронни пари, лицензирани от БНБ, доставчици на услуги по предоставяне на информация за сметка, регистрирани от БНБ, лицензирани в други държави членки платежни институции и дружества за електронни пари и регистрирани в други държави членки доставчици на услуги по предоставяне на информация за сметка, които извършват дейност на територията на страната чрез клон или представител съгласно правото на установяване, и оператори на платежни системи, на които е издаден лиценз по чл. 138 от ЗПУПС.

(2) (Нова – ДВ, бр. 83 от 2022 г., в сила от 18 октомври 2022 г.) Задължен субект – банкова група, финансов холдинг или финансов холдинг със смесена дейност, определя субект от групата или холдинга, който заплаща индивидуалната годишна надзорна такса, дължима от групата или холдинга. Така определеният субект уведомява БНБ за това, като уведомлението се изпраща най-късно до 30 септември на всяка година. В случай че не получи уведомление в срок, БНБ сама определя субект от групата или холдинга, който заплаща индивидуалната годишна надзорна такса. Независимо от уведомлението по изречение второ БНБ може по всяко време да определи друг субект от групата или холдинга, който да заплаща индивидуалната годишна надзорна такса, за което уведомява този субект и съответната група или холдинг.

Чл. 5. (1) При възникване на нов задължен субект през календарната година, за която се определят таксите по чл. 1, дължимите такси от този субект се изчисляват по реда и в сроковете по чл. 7 и 8, като индивидуалният размер на таксите за годината се разпределя поравно на четири тримесе-

чия и се вземат предвид само тримесечията, през които БНБ е упражнявала функциите по чл. 2 по отношение на новия задължен субект. Останалата част от индивидуалния размер на таксите за годината на новия задължен субект се разпределя по реда и в сроковете по чл. 7 и 8 между другите задължени субекти.

(2) (Нова – ДВ, бр. 83 от 2022 г., в сила от 18 октомври 2022 г.) Когато нововъзникналият задължен субект е банкова група, финансов холдинг или финансов холдинг със смесена дейност, спрямо който БНБ осъществява надзор на консолидирана основа, дължимите такси от този субект се изчисляват по реда и в сроковете по чл. 7 и 8, като индивидуалният размер на таксата се определя за цялата година, независимо от периода, през който БНБ е упражнявала функциите по чл. 2, т. 1 и 2 по отношение на новия субект. Когато новият задължен субект включва банка, която е била задължен субект по чл. 4, ал. 1, т. 1 и 2, за тази банка не се определят отделни такси във връзка с осъществяване на функциите по чл. 2, т. 1 и 2.

(3) (Нова – ДВ, бр. 83 в сила от 18 октомври 2022 г.) При възникване на нов задължен субект, който е банкова група, финансов холдинг или финансов холдинг със смесена дейност, след 30 септември на съответната година уведомлението по чл. 4, ал. 2 се изпраща в 14-дневен срок от възникването.

(4) (Предишна ал. 2 – ДВ, бр. 83 от 2022 г., в сила от 18 октомври 2022 г.) В случай че БНБ преустанови упражняването на функциите по чл. 2 по отношение на задължен субект, дължимите такси от този субект се изчисляват, като последно определеният индивидуален размер на таксите се разпределя поравно на четири тримесечия и се вземат предвид само тримесечията, през които БНБ е упражнявала функциите по чл. 2 по отношение на субекта, в това число и за предходната календарна година, ако към момента на преустановяването на функциите по чл. 2 не са определени такси по реда на чл. 8.

(5) (Предишна ал. 3, изм. – ДВ, бр. 83 от 2022 г., в сила от 18 октомври 2022 г.) В случаите по ал. 4 дължимите такси се определят към момента на преустановяване на функциите по чл. 2 от подуправителя, отговарящ за съответната функция.

(6) (Предишна ал. 4, изм. – ДВ, бр. 83 от 2022 г., в сила от 18 октомври 2022 г.) Задълженият субект заплаща таксите по ал. 4 в срок от 14 дни, считано от датата на получаване на уведомлението за определения размер.

(7) (Предишна ал. 5 – ДВ, бр. 83 от 2022 г., в сила от 18 октомври 2022 г.) При преустановяване на функциите на БНБ по чл. 2 поради настъпило правопримемство между задължени субекти дължимата такса от преобразуващия се задължен субект се заплаща от приемащия задължен субект по реда и в сроковете по чл. 8.

Глава трета
**ОПРЕДЕЛЯНЕ НА РАЗМЕРА НА РАЗХОДИТЕ
И ТАКСИТЕ**

Чл. 6. (1) Размерът на всяка една от таксите по чл. 1 се определя в зависимост от размера на административните разходи за изпълнение на съответната функция по чл. 2.

(2) Разходите по ал. 1 включват:

1. разходи на структурните звена на БНБ, дейността на които е пряко свързана с изпълнението на функциите по чл. 2;

2. съответна част от разходите за дейността на структурните звена, които осигуряват административното обслужване на звената по т. 1.

(3) Размерът на административните разходи по ал. 2 се определя по метода съгласно приложение № 1.

Чл. 7. (1) Общият размер на таксите по чл. 1 за една календарна година се определя въз основа на разходите, извършени за всяка от функциите по чл. 2, определени след приключване на календарната година по реда на чл. 6.

(2) Индивидуалният размер на годишните такси по чл. 1 се определя, като общият размер на таксите за всяка от функциите по чл. 2 се разпределя между съответните задължени субекти съгласно методиките по приложения № 2 и 3.

(3) За целите на определянето на таксата във връзка с функцията по чл. 2, т. 3 задължените субекти по т. 1.2 и 1.4 от приложение № 3 представят в БНБ одитираните си финансови отчети за предходната година в срок до 30 юни.

Чл. 8. (1) Индивидуалният размер на таксите по чл. 1 за всеки задължен субект се определя от Управителния съвет на БНБ в срок до 31 юли на годината, следваща календарната година, за която са дължими.

(2) В срок от 7 дни, считано от датата на решението по ал. 1, БНБ уведомява задължените субекти за дължимите такси.

(3) Задължените субекти заплащат дължимите от тях такси в срок от 14 дни, считано от датата на получаване на уведомлението по ал. 2.

(4) При неспазване на срока за заплащане на такса от задължен субект за срока на забавата се начислява лихва върху дължимата сума в размер на законната лихва.

Чл. 9. (Изм. – ДВ, бр. 83 от 2022 г., в сила от 18 октомври 2022 г.) В срок до края на месец октомври на текущата година БНБ предоставя на задължените субекти по чл. 4 прогнозен размер на индивидуалните такси за текущата година за изпълнение на функциите по чл. 2.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

(Нова – ДВ, бр. 83 от 2022 г., в сила от 18 октомври 2022 г.)

§ 1. (Нов – ДВ, бр. 83 от 2022 г., в сила от 18 октомври 2022 г.) „Банкова група“ по смисъла на тази наредба е група, която се състои от предприятие майка банка и дъщерни дружества други банки и/или финансови институции.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. (Предишен § 1 – ДВ, бр. 83 от 2022 г., в сила от 18 октомври 2022 г.) Тази наредба се издава на основание чл. 59а, ал. 2 от Закона за Българската народна банка и е приета с Решение № 418 от 1 декември 2020 г. на Управителния съвет на Българската народна банка.

§ 3. (Предишен § 2 – ДВ, бр. 83 от 2022 г., в сила от 18 октомври 2022 г.) Наредбата влиза в сила на 1 януари 2021 г.

§ 4. (Предишен § 3 – ДВ, бр. 83 от 2022 г., в сила от 18 октомври 2022 г.) Първото определяне и заплащане на таксите по реда и в сроковете по чл. 7 и 8 се извършва през 2021 г. за покриване на административните разходи за 2020 г. на БНБ, произтичащи от функциите по надзор и реструктуриране.

§ 5. (Предишен § 4 – ДВ, бр. 83 от 2022 г., в сила от 18 октомври 2022 г.) Задължени субекти, за които БНБ преустанови упражняването на функциите по чл. 2 преди първото определяне на таксите по § 3, не дължат такси по тази наредба.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

(Нови – ДВ, бр. 83 от 2022 г., в сила от 18 октомври 2022 г.)

§ 8. (Нов – ДВ, бр. 83 от 2022 г., в сила от 18 октомври 2022 г.) Тази наредба е приета с Решение № 354 от 12 октомври 2022 г. на Управителния съвет на Българската народна банка и влиза в сила от деня на обнародването ѝ в „Държавен вестник“.

Приложение № 1
към чл. 6, ал. 3

МЕТОДИКА **за определяне на размера на разходите, произтичащи** **от функциите на БНБ по чл. 2**

1. Основата за определяне на таксите по чл. 1 са ясно дефинирани годишни разходи на база на Отчета за изпълнение на бюджета на БНБ, които се възстановяват чрез плащането на тези такси.

2. Разходите на звената по чл. 6, ал. 2, въз основа на които се определят таксите, са следните:

2.1. разходи за материали;

2.2. разходи за външни услуги, разходи за персонал, социални разходи, доброволно пенсионно осигуряване;

2.3. други административни разходи (включително разходи, свързани с участието на БНБ в ЕСЦБ, европейски надзорни органи и органи по реструктуриране);

2.4. разходи за данък сгради, такса битови отпадъци, застраховка на имуществото и други такси;

2.5. разходи за амортизация;

2.6. вноски в международни организации, директно свързани с функциите на БНБ по чл. 2;

2.7. разходи за спомагателни функции, като:

2.7.1. структурни единици към Управител на БНБ;

2.7.2. структурни единици към Главен секретар на БНБ;

2.7.3. дирекция „Главно счетоводство“.

3. Размерът на разходите по т. 2.7 се определя пропорционално на броя на действително заетите лица в структурните звена, дейността на които е пряко свързана с изпълнението на функциите по чл. 2.

4. От така направените разходи се приспадат приходите, получени в резултат на упражняване функциите на БНБ по надзор и реструктуриране, в т.ч. приходи от получени такси за лицензи.

5. Управителният съвет на БНБ определя реда и начина за изчисляване на размера на разходите, произтичащи от функциите на БНБ по чл. 2.

Приложение № 2
към чл. 7, ал. 2
(Изм. – ДВ, бр. 83
от 2022 г., в сила
от 18 октомври 2022 г.)

МЕТОДИКА
за разпределение на таксите за покриване на административните
разходи, произтичащи от функциите на БНБ
по чл. 2, т. 1 и 2

1. (изм. – ДВ, бр.83 от 2022 г., в сила от 18 октомври 2022 г.) Общият размер на годишната надзорна такса за покриване на административните разходи, произтичащи от функциите по чл. 2, т. 1 и 2, се разпределя по категории задължени субекти, както следва:

1.1. банки, които не са част от банкова група, финансов холдинг и финансов холдинг със смесена дейност;

1.2. банкови групи, финансови холдинги и финансови холдинги със смесена дейност;

1.3. клонове на банки от държави – членки на ЕС;

1.4. клонове на банки от трети държави.

2. Сумата по т. 1 се разпределя между съответните задължени субекти, като се формира индивидуална годишна надзорна такса.

3. Индивидуалната годишна надзорна такса, дължима от всеки задължен субект, представлява сбор от фиксиран компонент на таксата и променлив компонент на таксата:

3.1. фиксиран компонент – фиксиран процент, равен на 10% от сумата по т. 1, като формираната сума се разпределя поравно между задължените субекти;

3.2. променлив компонент – останалите 90% от сумата по т. 1, разпределен, както следва:

3.2.1. за всеки задължен субект се изчислява индивидуален размер на променливия компонент като съотношение между показателите „Общо активи“ и „Обща рискова експозиция“ и съответния общ сбор на тези показатели за всички задължени субекти; за тези показатели се прилагат равни относителни тегла – по 50% всеки;

3.2.2. за задължен субект – клон на банка от държава членка или клон на банка от трета държава, показателят „Обща рискова експозиция“ се счита за нула, като променливият компонент на таксата се определя само въз основа на съотношението на показателя „Общо активи“ на съответния клон и общия сбор на този показател за всички задължени субекти;

3.2.3. за показателите „Общо активи“ и „Обща рискова експозиция“ БНБ използва предоставените от задължените субекти надзорни отчети за целите на банковия надзор с дата на отчитане 31 декември на предходната година и дата на подаване съгласно Регламент за изпълнение (ЕС) № 680/2014.

4. Когато задължен субект предоставя консолидирани отчети за целите на банковия надзор, размерът на таксата, дължима от този субект, се определя на консолидирана основа.

5. Годишна такса за покриване на административните разходи, произтичащи от функцията по чл. 2, т. 2, се определя само за клоновете на банки от държави – членки на ЕС, които са значими по смисъла на чл. 87а или 87б от Закона за кредитните институции.

Приложение № 3
към чл. 7, ал. 2
(Изм. – ДВ, бр. 83
от 2022 г., в сила
от 18 октомври 2022 г.)

МЕТОДИКА за разпределение на таксите за покриване на административните разходи, произтичащи от функцията на БНБ по чл. 2, т. 3

1. Общият размер на годишната надзорна такса за покриване на административните разходи, произтичащи от функцията по чл. 2, т. 3, се разпределя по категории задължени субекти, както следва:

- 1.1. банки, лицензирани от БНБ, и клонове на банки, извършващи дейност по предоставяне на платежни услуги и/или издаване, разпространение и обратно изкупуване на електронни пари на територията на страната;
- 1.2. платежни институции и дружества за електронни пари, лицензирани от БНБ, и доставчици на услуги по предоставяне на информация за сметка, регистрирани от БНБ;
- 1.3. (доп. – ДВ, бр. 83 от 2022 г., в сила от 18 октомври 2022 г.) лицензирани в други държави членки платежни институции и дружества за електронни пари и регистрирани в други държави членки доставчици на услуги по предоставяне на информация за сметка, които извършват дейност на територията на страната чрез клон или представител съгласно правото на установяване; и
- 1.4. оператори на платежни системи, на които е издаден лиценз по чл. 138 от ЗПУПС.

2. Сумата по т. 1 се разпределя между съответните задължени субекти, като се определя индивидуална годишна надзорна такса, дължима от всеки задължен субект.

3. Индивидуалната годишна надзорна такса, дължима от всеки задължен субект, представлява сбор от фиксиран компонент и променлив компонент на таксата:

- 3.1. фиксиран компонент – фиксиран процент, равен на 10% от сумата по т. 1, като формираната сума се разпределя поравно между задължените субекти;
- 3.2. променлив компонент – останалите 90% от сумата по т. 1, разпределен пропорционално, както следва:
  - 3.2.1. съотношение между показателя „Брой извършвани дейности“ от съответния задължен субект (дейност, свързана с издаване, разпространение и обратно изкупуване на електронни пари; дейност, свързана с предоставяне на някоя от платежните услуги

- по чл. 4 от ЗПУПС, за всяка платежна услуга; и дейност, свързана с опериране на платежна система, за всяка платежна система) и общия сбор на броя на дейностите, извършвани от всички задължени субекти; за този показател се прилага относително тегло 50%;
- 3.2.2. съотношение между показателя „Общо активи“ на съответния задължен субект и общия сбор на този показател за всички задължени субекти; за този показател се прилага относително тегло 45%;
- 3.2.3. съотношение между показателя „Брой представители“ на съответния задължен субект и общия сбор на този показател за всички задължени субекти; за този показател се прилага относително тегло 5%;
- 3.2.4. (доп. – ДВ, бр. 83 от 2022 г., в сила от 18 октомври 2022 г.) за лицензирани в други държави членки платежни институции и дружества за електронни пари и регистрирани в други държави членки доставчици на услуги по предоставяне на информация за сметка, които извършват дейност на територията на страната чрез клон или представител, съгласно правото на установяване, показателят „Общо активи“ се счита за нула, като променливият компонент на таксата се определя само въз основа на съотношението на показателите „Брой извършвани дейности“ и „Брой представители“ на съответната платежна институция, дружество за електронни пари или доставчик на услуги по предоставяне на информация за сметка и съответния общ сбор на тези показатели за всички задължени субекти, за които са приложими;
- 3.2.5. за банки, лицензирани от БНБ, клонове на банки, извършващи дейност по предоставяне на платежни услуги и/или издаване, разпространение и обратно изкупуване на електронни пари на територията на страната, както и за оператори на платежни системи, на които е издаден лиценз по чл. 138 от ЗПУПС, показателят „Брой представители“ се счита за нула, като променливият компонент на таксата се определя само въз основа на съотношението на показателите „Брой извършвани дейности“ и „Общо активи“ на съответната банка, клон на банка или оператор на платежна система и съответния общ сбор на тези показатели за всички задължени субекти, за които са приложими;
- 3.2.6. за показателя по т. 3.2.1.:
- по отношение на банки, лицензирани от БНБ, и клонове на банки, извършващи дейност на територията на страната, се счита, че е налице дейност, свързана с предоставяне на всич-

- ки платежни услуги по чл. 4 от Закона за платежните услуги и платежните системи, а по отношение на дейността, свързана с издаване, разпространение и обратно изкупуване на електронни пари, се взема предвид наличната в БНБ надзорна информация;
- по отношение на платежни институции и дружества за електронни пари, лицензирани от БНБ, и доставчици на услуги по предоставяне на информация за сметка, регистрирани от БНБ, се взема предвид информацията относно предоставяните услуги, съдържаща се във водения от БНБ регистър по чл. 19 от ЗПУПС;
  - (доп. – ДВ, бр. 83 от 2022 г., в сила от 18 октомври 2022 г.) по отношение на платежни институции и дружества за електронни пари, лицензирани в други държави членки, и регистрирани в други държави членки доставчици на услуги по предоставяне на информация за сметка, извършващи дейност на територията на страната, чрез клон или представител съгласно правото на установяване, се взема предвид информацията, получена с уведомленията по чл. 33 от ЗПУПС от съответните компетентни органи;
  - по отношение на оператори на платежни системи, на които е издаден лиценз по чл. 138 от ЗПУПС, се взема предвид информацията, съдържаща се във водения от БНБ регистър по чл. 139 от ЗПУПС;
- 3.2.7. за показателя по т. 3.2.2 по отношение на платежни институции и дружества за електронни пари, лицензирани от БНБ, доставчици на услуги по предоставяне на информация за сметка, регистрирани от БНБ, и оператори на платежни системи, на които е издаден лиценз по чл. 138 от ЗПУПС, БНБ използва данни от предоставените за надзорни цели одитирани годишни индивидуални финансови отчети на съответните задължени субекти с референтна дата 31 декември на предходната година, а по отношение на банки, лицензирани от БНБ, и клонове на банки, извършващи дейност по предоставяне на платежни услуги и/или издаване, разпространение и обратно изкупуване на електронни пари на територията на страната, се взема предвид наличната в БНБ надзорна информация;
- 3.2.8. (доп. – ДВ, бр. 83 от 2022 г., в сила от 18 октомври 2022 г.) за показателя по т. 3.2.3 по отношение на платежни институции и дружества за електронни пари, лицензирани от БНБ, и доставчици на услуги по предоставяне на информация за сметка, регистрирани от БНБ, се взема предвид информацията, съдържаща се във водения от БНБ регистър по чл. 19 от ЗПУПС, а по отношение на

платежни институции и дружества за електронни пари, лицензирани в други държави членки, и регистрирани в други държави членки доставчици на услуги по предоставяне на информация за сметка, извършващи дейност на територията на страната, чрез клон или представител съгласно правото на установяване, се взема предвид информацията, получена с уведомленията по чл. 33 от ЗПУПС от съответните компетентни органи;

3.2.9. за показателите по т. 3.2.1, 3.2.2 и 3.2.3 се взема предвид информацията към 31 декември на предходната година.